

הנחיות פרקליט המדינה	
הנחיה מס' 2.41 – מדיניות התביעה בהעמדה לדין בעבירת איומים	
א' אייר תשפ"א, 13 אפריל 2021	

2.41 מדיניות התביעה בהעמדה לדין בעבירת איומים

מטרת הנחיה זו היא להתוות את שיקול הדעת של רשויות התביעה בנוגע להעמדתו לדין של אדם בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: **חוק העונשין**).

המסגרת הנורמטיבית:

1. סעיף 192 לחוק העונשין קובע:

איומים

המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו – מאסר שלוש שנים.

2. ההגנה על שלווה נפשו, ביטחון וחירות פעולתו של הפרט, היא – כפי שנקבע בפסיקה¹ – הערך המוגן העומד ביסוד עבירת האיומים.

3. שני רכיבי העובדתיים המרכזיים של עבירת האיומים הם: רכיב האיום ורכיב ה"פגיעה שלא כדין" באינטרסים המוגנים הנזכרים בעבירה (שלמות גופו, נכסיו, שמו הטוב או פרנסתו של אדם).

4. רכיב האיום:

א. לפי הגדרת העבירה, "איום" עשוי ללבוש **כל צורה שהיא** ("בכל דרך שהיא"): ביטוי לשוני מאיים בכתב או בעל-פה; תנועות גוף מאיימות או הבעת פנים; או כל דרך איום אחרת – במפורש או במשתמע (ברמיזה).

ב. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי את אופיו המאיים של הביטוי או ההתנהגות יש לגזור מנקודת מבטו של **האדם מן היישוב** המצוי בנסיבותיו של המאיים – קרי, **מנקודת מבט אובייקטיבית**². קביעה זו משקפת את מעמדה של עבירת האיומים כ"עבירת התנהגות", שהתגבשה אינה תלויה בחווייתו הסובייקטיבית של המאיים או בשאלה אם האיום השיג את מטרתו.

ג. יחד עם זאת, בפסיקה נקבע כי ביטוי שיש בו כדי ליצור "איום" מנקודת מבט אובייקטיבית על אדם מן היישוב, עשוי לעיתים להיות בעל אופי של "עצה", "אזהרה", "קריאת מצוקה", או של "דברים הנאמרים במסגרת טיפולית"³ – אף שיש בו כדי לטעת חשש או פחד בליבו

¹ ע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל פ"ד ס(4) 96.

² ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל פ"ד מג(3) 373. ע"פ 3779/94 חמדני נ' מדינת ישראל פ"ד נב(1) 408.

³ ראו למשל בש"פ 749/19 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.2.2019).

של הזולת⁴. על רקע האינטרסים הלגיטימיים הנוגדים שיש לסוגי ביטוי אלה, כמו גם בהתחשב בזכות החוקתית של חופש הביטוי, נקבע כי יש לנקוט משנה זהירות באכיפת סעיף העבירה בנסיבות אלה⁵.

5. הרכיב של "פגיעה שלא כדין":

א. לפי הגדרתה, התגבשותה של עבירת האיומים מותנית בכך שתוכנו של האיום יתייחס לפגיעה **שלא כדין** באחד או יותר מחמשת הערכים המוגנים שנמנו בהגדרה, ובהם **בלבד**: שלמות גופו של אדם; חירותו; נכסיו; שמו הטוב; או פרנסתו.

ב. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי הרכיב "שלא כדין" מתייחס לפגיעה באחד מן הערכים המוגנים הנזכרים (במובחן מן האיום): יש להוכיח כי הפגיעה, שהיא תוכן האיום, תהיה **אסורה לפי דין**. בעניין זה נקבע כי יש לאמץ "גישה משולבת", שלפיה, לצורך הוכחת רכיב זה בעבירה, על התביעה להוכיח **בשלב ראשון** קיומו של איסור נפרד, פלילי או אזרחי, החל על הפגיעה נושא האיום; **כשבשלב שני** רשאי הנאשם להציג הצדק לפי דין לפגיעה כאמור.

6. לצד רכיביה אלה של העבירה, נקבע בפסיקה כי את ההיגד "**שלו, או של אדם אחר**" בעבירת האיומים יש לפרש כך שעל האיום בפגיעה שלא כדין להיות מופנה כלפי האדם המאויים, או כלפי צד שלישי, אך **לא כלפי המאויים עצמו** (כגון איום להתאבדות). כמו כן נקבע כי לצורך התגבשות "עבירה מושלמת" של איומים (במובחן מ"ניסיון" לבצע את העבירה) נדרש שהמסר המאיים **ייקלט** על ידי האדם המאויים, ואין די בהשמעת האיום בפני אדם כלשהו⁷. יחד עם זאת נקבע כי אין הכרח שהמאויים יהיה האדם שכלפיו מופנה תוכן האיום, ואין גם הכרח שתתקיים "זיקת עניין" בין השניים. בפרשת **לם** נקבע בעניין זה כך:

"[ו]זה העיקר – אין זה מוצדק, מבחינת תכלית הסעיף, להוסיף לרכיבי העבירה דרישה נסיבתית קשיחה מסוג 'זיקת עניין' בין המאויים - קולט האיום לבין מושא האיום. כך, משום שהמשקל שיש לייחס לקיומה או להיעדרה של זיקה בין המאויים למושא האיום הוא תלוי הקשר ומשתנה ממקרה למקרה. לעיתים היעדר זיקה אכן ישלול מתוכן הביטוי את אלמנט האיום, ובמקרים אחרים, על אף היעדר הזיקה, יהיה הביטוי בגדר איום. לפיכך אין לקבוע בעניין זה כלל גורף שלפיו נדרשת זיקה בין המאויים לאותו אחר"⁸.

⁴ פרשת **ליכטמן**, לעיל ה"ש 2. פרשת **חמדני**, לעיל ה"ש 2. רע"פ 8736/15 **צוברי בר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 17.1.2018).

⁵ פרשת **לם**, לעיל ה"ש 1.

⁶ פרשת **צוברי בר**, לעיל ה"ש 4.

⁷ פרשת **לם**, לעיל ה"ש 1. כגון מצב שבו ראש ארגון פשע שולח אדם אחר למסור את האיום, שלבסוף לא הועבר על ידי השליח. בנסיבות אלה, עצם השמעת האיום בפני השליח, אינה מגבשת את העבירה, אף כי שליחת השליח למסור את האיום עשויה לגבש ניסיון לביצוע עבירת איומים.

⁸ שם, פסי' 15 לפסק דינה של השופטת (כתוארה אז) ביניש.

אין מניעה, אפוא, להעמיד אדם לדין בעבירת איומים בגין השמעת איום בפני **פלוני** שתוכנו הוא פגיעה ב**פלמוני**, ובלבד שהמסר המאיים נקלט על ידי פלוני; שנסיבות העניין מצדיקות לראות בביטוי המאיים משום "איום" על פלוני; ושאותו פלוני הוא ה"אדם" המאיים שאליו מתייחס כתב האישום (במובחן מפלמוני, שהמסר המאיים לא נקלט על-ידו).

7. היסוד הנפשי הנדרש לביצוע עבירת איומים הוא מטרה של המאיים להפחיד או להקניט את האדם המאיים,⁹ ומודעות כלפי יתר יסודות העבירה. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי הלכת הצפיות חלה ביחס לעבירה זו, ולכן לא מן הנמנע כי יסוד ה"מטרה" יתגבש גם בנסיבות בהן היה הנאשם מודע ברמת הסתברות קרובה לוודאי כי יש בביטוי המאיים שבו השתמש כדי להפחיד או להקניט את המאיים.¹⁰

מדיניות התביעה בהעמדה לדין בעבירת האיומים:

8. העמדתו של אדם לדין בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין תיעשה בהתאם לשיקולי המדיניות שיפורטו להלן:

9. **שיקולי מדיניות כלליים:**

א. כללי:

החלטה על העמדה לדין בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תהלוס את שיקולי המדיניות שנקבעו בקשר להעמדתו לדין של אדם בהנחיית פרקליט המדינה 1.1 – "אי פתיחה בחקירה או סגירת תיק בעילת נסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה / להעמדה לדין"; ובהנחיית פרקליט המדינה 1.3 – "סגירת תיקים בעילת 'חוסר ראיות' ובעילת 'העדר אשמה'"; **בשינויים המחויבים**.

ב. שיקולים הקשורים באופי האיום:

1) **חומרת תוכן האיום או נסיבותיו** – תובע ייתן משקל לתוכן האיום ולנסיבותיו. ככל שתוכן האיום חמור יותר (פגיעה חמורה יותר באחד מן הערכים המוגנים בעבירה); או שנסיבותיו של האיום נושאות אופי חמור (כגון איום בחבורה; או איום הנושא אופי מתוכנן או מאורגן; או איום שנעשה במסגרתו שימוש בכלי נשק; או איום שבוצע אגב ביצוע עבירה אחרת; או כל נסיבה מחמירה אחרת); כן תיטה הכף לטובת העמדתו של המאיים לדין בעבירת איומים. עם זאת, ככל שנסיבות אמירת האיום מלמדות על כך שהדברים נאמרו כחלק מסגנון השיח שנוהג בין המאיים למאויים, יהווה הדבר שיקול שלא להעמיד לדין.

⁹ את המונח "בכוונה", המנוי בהגדרת העבירה, יש לפרש לפי סעיף 90א(2) לחוק העונשין כ"מטרה". וראו, לעניין זה, רע"פ 6382/11 קאדריה נ' מדינת ישראל פ"ד סו(2) 584, שם נפסק כי סייג השכרות אינו חל על עבירות מטרה.
¹⁰ פרשת **לם**, לעיל ה"ש 1. פרשת **ליכטמן**, לעיל ה"ש 2.

2) **מידת הקונקרטיזם של האיום** – ככל שתוכן האיום קונקרטי או מפורט יותר, כן תיטה הכף להעמדתו של המאיים לדין. יחד עם זאת, יש ליתן את הדעת להקשר הכולל של האיום ולרקע שלו, שכן לא אחת עשוי איום בלתי קונקרטי לשאת אופי חמור במיוחד – כגון כשהוא מוצג כאיום המופנה מטעמה של קבוצה עבריינית מאורגנת¹¹.

3) **תכלית האיום** – ככל שמטרתו של האיום היא להניע אדם לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה שהוא רשאי לעשותו, תגבר הנטייה להעמדת המאיים לדין אף בנסיבות שלא ניתן להוכיח מטרה זו במידה שמעבר לספק סביר (במקרה שניתן להוכיח מטרה זו במידה הנדרשת בפלילים, עשויה מטרה זו לבסס אפשרות להעמדה לדין בעבירה של סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 לחוק העונשין).

ג. שיקולים הקשורים במערכת היחסים שבין המאיים למאויים:

1) **זיקת קשר בין המאויים לבין מושא האיום** – כאמור לעיל, הוכחת זיקת קשר בין האדם המאויים לבין האדם שהוא מושא האיום (בהנחה שאין מדובר באותו אדם) **אינה נדרשת** לצורך הוכחת יסודות עבירת האיומים. יחד עם זאת, ככל שזיקת הקשר האמורה חזקה יותר, באופן שיש בה כדי לפגוע בשלוות נפשו של המאויים במידה רבה יותר (כגון בנסיבות של זיקת קשר משפחתית; או עסקית; או כל זיקה רלוונטית אחרת), תגבר הנטייה להעמדתו של המאיים לדין בעבירת איומים, ולהיפך.

2) **איומים על עובד ציבור** – ככל שהאיום מופנה נגד עובד ציבור בקשר עם תפקידו, בין אם כמאויים בין אם כמושא האיום, תגבר הנטייה להעמדתו של המאיים לדין. עם זאת, כאשר האיום מופנה כלפי עובד ציבור בכיר או נבחר ציבור, יש מקום לבחון את הדברים בזהירות מיוחדת, בשים לב לפגיעה בחופש הביטוי הפוליטי.

3) **פערי כוחות** – ככל שקיימים פערי כוחות גדולים יותר בין המאיים לבין המאויים או מושא האיום (כגון עובד ציבור העושה שימוש שלא כדין בסמכותו ומאיים בפגיעה באחר תוך ניצול תפקידו), כן תגבר הנטייה להעמדת המאיים לדין בעבירת איומים.

10. **שיקולים הקשורים ביסודות העבירה:**

א. התנהגות מאיימת:

1) ככלל, התנהגות שיש בה כדי לפגוע בערך המוגן בעבירת איומים מנקודת מבט אובייקטיבית (פגיעה בשלוות נפשו, בטחונו, וחירות פעולתו של אדם), ושמתיימים בה

¹¹ אין הכוונה לעבירת איומים המתקיימת במסגרת ארגון פשיעה, כמשמעותו בחוק או בפסיקה. אלא לכל מעשה של איום המתבצע במסגרת מאורגנת של קבוצת אנשים, שיש בה כדי להחמיר את מצוקתו של המאויים.

יתר יסודות העבירה העובדתיים והנפשיים, היא התנהגות העולה כדי מעשה העבירה האסור ומצדיקה העמדה לדין בעבירה זו.

(2) יחד עם זאת, במקרים שבהם סובלת ההתנהגות הנדונה **תוכן מתחרה של פעולה לגיטימית** או **רצויה** – כגון כאשר ההתנהגות נושאת אופי או תוכן **סבירים** של "התראה", "עצה", "מחאה", שיתוף גורם מטפל בהלכי הרוח או כוונות של מטופל¹² (על ידי האחרון), או כל תוכן לגיטימי אחר כגון-דא – ייתן התובע **משקל ממש** לאופייה זה של ההתנהגות בהחלטתו אם להעמיד בגינה אדם לדין בעבירת איומים. ככלל, ככל שאופייה הדומיננטי של ההתנהגות הוא לגיטימי, לא יועמד בגינה אדם לדין בעבירה זו.

(3) מבחן עזר ליישום שיקול הדעת בהקשר זה עשוי להימצא ביסוד הנפשי הייחודי של עבירת האיומים: ככל ש**מטרתה** הדומיננטית של ההתנהגות – לפי אופייה או אופי נסיבותיה – אינו להפחיד או להקניט את האדם שבפניו מושמע האיום (המאויס); וביתר שאת – ככל שמטרתה הדומיננטית של ההתנהגות היא לגיטימית וראויה, כך תיטה הכף להימנעות מהעמדתו של אדם לדין בעבירה של איומים.

(4) בהתאם לאמור, ככל שמדובר בהתנהגות בעלת אופי לגיטימי, או בהתנהגות שיש לה גם תכלית לגיטימית שאינה "הפחדה" או "הקנטה", כך ימנע התובע מהעמדתו לדין של אדם בעבירת האיומים על יסוד שימוש ב"הלכת הצפיות" כתחליף למטרה הנדרשת בעבירה, ולהיפך.

(5) בכל מקרה, שימוש ב"הלכת הצפיות" בהעמדתו לדין של אדם בעבירת איומים מחייב הפעלת שיקול דעת זהיר.

ב. פגיעה שלא כדין:

(1) תובע לא יעמיד לדין אדם בעבירת איומים אלא אם ניתן להראות שהפגיעה, תוכן האיום, מכוונת נגד גופו, חירותו, נכסיו, שמו הטוב או פרנסתו של המאויס או אדם אחר; ושהפגיעה היא גם מעשה אסור לעצמו בדין הפלילי, או שהיא מהווה עוולה אזרחית לפי כל דין, או שהיא הפרת חובה לפי דין (להלן: היסוד של "שלא כדין").

(2) בהקשר זה, על התובע לבחון עובר להגשת כתב האישום, במסגרת שיקוליו אם להעמיד אדם לדין בעבירת איומים, אם קיים מקור נורמטיבי מתחרה בדין, המתיר פגיעה כאמור, וייתן לכך משקל במסגרת החלטתו הסופית.

¹² בהקשר זה ניתן להצביע על מספר מבחני משנה לבחינת טיב או אופי האיום המועבר לגורם מטפל במסגרת טיפול, כגון השאלה אם המסר המאיים הועבר מיוזמת המטופל המאיים, או במענה לשאלת המטפל (ראו בש"פ 749/19, לעיל ה"ש 3); זיקת העניין שיש לביטוי המאיים לנושאים שעלו בשיחה שהתקיימה בין המטפל למטופל במסגרת הטיפול; תכלית מסירת התוכן המאיים – האם ביקש המטופל להשפיע על המאויס לבצע פעולה כלשהי, או להשפיע על צד ג' כלשהו; והערכת המטפל באשר לאופי האיום ולחומרתו, בהתאם להיכרותו את המטופל ואת מידת הסיכון הטמונה באיומו; קיומו של רקע אלים וקונקרטי מול מושא האיום.

הנחיות פרקליט המדינה	
הנחיה מס' 2.41 – מדיניות התביעה בהעמדה לדין בעבירת איומים	
א' אייר תשפ"א, 13 אפריל 2021	

בין איומים לסחיטה באיומים:

11. סעיף 428 לחוק העונשין, התשל"ז–1977 שכותרתו "סחיטה באיומים", קובע:

"המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם, או מאיים על אדם לפרסם או להימנע מפרסם דבר הנוגע לו או לאדם אחר, או מטיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו – מאסר שבע שנים; נעשו המעשה או המחדל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם, דינו – מאסר תשע שנים".

12. בעבירה זו "מרכז הכובד" הוא הפגיעה בחופש הרצון של הנסחט וביכולת הבחירה החופשית שלו. לפיכך, התנהגות מטילת אימה, ככל שהיא נעשתה במטרה להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, תהווה עבירה מושלמת ללא קשר לשאלה אם המטרה הושגה, שכן "הצלחת" האיום אינה מהווה רכיב נדרש להשתכללותה של העבירה. יחד עם זאת, אם האיום השיג את מטרתו והמעשה או המחדל נעשו כתוצאה מהאיום, מהווה הדבר נסיבה מחמירה המעלה את העונש המרבי בעבירת הסחיטה באיומים מ-7 שנים ל-9 שנים.¹³

13. בדומה לעבירת האיומים, אין זה משנה לצורך התקיימות יסודות העבירה, אם המאיים מימש את האיום או אף אם לא התכוון לממש אותו מלכתחילה.¹⁴ כמו כן, אין זה משנה אם המטרה להניע את המאויים לעשות מעשה או להימנע מעשייתו התגבשה באופן ספונטני או שהנחתה את המאיים מבעוד מועד.¹⁵

14. זאת ועוד, איום ייחשב לסחיטה באיומים אף אם המאיים היה רשאי לדרוש מהמאויים לעשות כן, או אף אם מטרתו של המאיים היא להניע את המאויים לעשות מעשה שהוא חייב על פי דין לעשותו. **הדרך באמצעותה בחר המאיים לאכוף את זכותו – בהתנהגות המטילה אימה – היא זו הפוסלת את המעשה והופכת אותו לפלילי.**¹⁶ כך, למשל, מלווה בריבית המגיע לביתו של חייב ומאיים עליו באלימות כדי לגבות את החוב, עובר עבירה של סחיטה באיומים.

¹³ ע"פ 3295/15 מדינת ישראל נ' גפסו, פס' 22 לפסק דינה של השופטת (כתוארה אז) חיות (פורסם בנבו, 31.3.2016); ע"פ 9197/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 40 לפסק דינו של השופט קרא (פורסם בנבו, 23.1.2020).
¹⁴ ע"פ 1398/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 7 לפסק דינו של השופט קרא (פורסם בנבו, 20.10.2020).
¹⁵ ע"פ 897/12 סלהב נ' מדינת ישראל, פס' 41 לפסק דינה של השופטת ארבל (פורסם בנבו, 30.7.2012).
¹⁶ ע"פ 286/84 מדינת ישראל נ' גוזלן, פ"ד לח(3) 572, פס' 11–12 לפסק דינו של השופט גולדברג (1984).

15. בדומה לעבירת האיומים, גם בעבירת הסחיטה באיומים האיום נבחן מבעד ל"משקפיים" אובייקטיביים – האם בתוכן הדברים ובנסיבות שבהן נאמרו היה כדי להטיל אימה על אדם מן היישוב.¹⁷

16. הסעיף כולל (בשונה מעבירת האיומים) גם חלופה של איום בפרסום דבר הנוגע לאדם. ביחס לחלופה זו, אין דרישה של התקיימות היסוד "שלא כדין". כך, למשל, אין צורך להראות כי האיום הוא בפרסום מידע המהווה מידע כוזב.¹⁸

17. ההבדל העיקרי בין עבירת האיומים לבין עבירת הסחיטה באיומים נעוץ **במטרתו של המאיים**. בעוד שבעבירת האיומים מטרת המאיים היא "להפחיד את האדם או להקניטו", בעבירת הסחיטה באיומים מטרת המאיים היא "להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו." עם זאת, לא תמיד הגבול בין עבירת האיומים לעבירת הסחיטה באיומים הוא ברור:

"מניעת ההפחדה וההקנטה לשמן היא שעומדת ביסוד האינטרס החברתי המוגן בעבירת האיומים שבסעיף 192. רוצה לומר, אינטרס החברה הוא להגן על שלוות נפשו של הפרט (person's peace of mind) מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט. כי גם אם אמרנו, שאין בסעיף 192, בהבדל מסעיף 428, דרישה, שמטרת האיום תהא להניע את המאיים לעשות מעשה או להימנע ממעשה, בידוע הוא, שבמקרים רבים מושמעים איומים Per se כמסר מוסווה להתנהגות המצופה מן המאיים. נמצא, כי [סעיף 192](#) מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת [...]"¹⁹.

18. ייתכנו, אפוא, מקרים גבוליים בהם על אף שיתקיימו יסודות העבירה של סחיטה באיומים, יש לשקול העמדה לדין בעבירת איומים, תוך הסתייעות בקריטריונים הבאים:

מידת הקונקרטיזם של הדרישה – כאשר האיום מוצמד לדרישה שאינה קונקרטית ומוגדרת ניתן יהיה לשקול העמדה לדין בעבירה קלה יותר. עם זאת, יש לתת את הדעת להקשר הכולל של הדרישה ולרקע שלה,²⁰ שכן לא אחת עשויה דרישה שאינה קונקרטית לשאת אופי חמור במיוחד – כגון כאשר המאיים מתייצב במקום מגוריו של המאיים או

¹⁷ ע"פ 6368/09 זקן נ' מדינת ישראל, פס" 6 לפסק דינו של השופט הנדל (פורסם בנבו, 12.7.2010).

¹⁸ ע"פ 411/84 מדינת ישראל נ' לביב, פ"ד לט(1) 293, פס" 13 לפסק דינה של השופטת שטרסברג-כהן (1985).

¹⁹ ע"פ 103/88 ליכטמן, לעיל ה"ש 2, פס" 6 לפסק דינו של השופט גולדברג.

²⁰ ע"פ 1094/17 מסיקה נ' מדינת ישראל, פס" 19 לפסק דינו של השופט עמית (פורסם בנבו, 30.1.2018); עניין זקן, לעיל ה"ש 17, פס" 7 לפסק דינו של השופט הנדל.

כאשר הדרישה מופנית מטעמה של קבוצה עבריינית מאורגנת. במקרים אלה תיטה הכף לעבר העמדה לדין בעבירה של סחיטה באיומים.

חומרת האיום ועוצמת השפעתו על נפגע העבירה – אם מדובר באיום שאינו בדרגת חומרה גבוהה, שניתן להעריך – הן באופן אובייקטיבי והן באופן סובייקטיבי – כי מידת השפעתו על המאויים אינה גבוהה, ניתן יהיה לשקול העמדה לדין בעבירה קלה יותר, וזאת גם אם מתקיים יסוד המטרה.

מטרה להניע את המאויים לעשות מעשה שהוא חייב על פי דין לעשותו – כאמור לעיל, איום ייחשב לסחיטה באיומים אף אם המאיים היה רשאי לדרוש מהמאויים לעשות כן, או אף אם מטרתו של המאיים היא להניע את המאויים לעשות מעשה שהוא חייב על פי דין לעשותו. עם זאת, במקרים כאלה, בהיעדר נסיבה מחמירה אחרת, ייתכן שיש מקום להסתפק בעבירה קלה יותר.